2026/1690

10.9.2026

EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING (EU) 2026/1690

af 29. april 2026

med bemærkninger, der er en integrerende del af afgørelsen om decharge for gennemførelsen af budgettet for Den Europæiske Unions fællesforetagender for regnskabsåret 2024

EUROPA-PARLAMENTET,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for ren luftfart for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for ren brint for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for Europas jernbaner for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet Global Health EDCTP3 for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for mikrochips for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 for regnskabsåret 2024,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for intelligente net og tjenester for regnskabsåret 2024,

— der henviser til forretningsordenens artikel 102 og bilag V,

— der henviser til udtalelse fra Transport- og Turismeudvalget,

— der henviser til Rådets forordning (EU) nr. 833/2014 af 31. juli 2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine ([1]), Rådets afgørelse 2014/512/FUSP af 31. juli 2014 om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine ([2]), og de efterfølgende sanktionspakker, som Rådet har vedtaget mod Rusland som reaktion på dets militære aggression mod Ukraine,

— der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A10-0046/2026),

([1]) EUT L 229 af 31.7.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj.
([2]) EUT L 229 af 31.7.2014, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj.

A. der henviser til, at fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3, fællesforetagendet for ren luftfart, fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed, fællesforetagendet for ren brint, fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa, fællesforetagendet for Europas jernbaner, fællesforetagendet for intelligente net og tjenester og fællesforetagendet Global Health EDCTP3 blev oprettet ved Rådets forordning (EU) 2021/2085 ([3]), benævnt den enkelte basisretsakt;

B. der henviser til, at fællesforetagendet for centrale digitale teknologier blev oprettet ved Rådets forordning (EU) 2021/2085 der henviser til, at fællesforetagendet for centrale digitale teknologier blev omdannet til fællesforetagendet for mikrochips i juli 2023 i henhold til Rådets forordning (EU) 2023/1782 ([4]);

C. der henviser til, at det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling blev oprettet i april 2007 ved Rådets beslutning 2007/198/Euratom ([5])

D. der henviser til, at fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling blev oprettet ved Rådets forordning (EU) 2021/1173 ([6]);

E. der henviser til, at Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/887 ([7]);

F. der henviser til, at fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 er et offentlig-privat partnerskab for udvikling af moderniseret lufttrafikstyring (ATM) i Europa og for fremskyndelse gennem forskning og innovation af gennemførelsen af det digitale europæiske luftrum;

G. der henviser til, at fællesforetagendet for ren luftfart er et offentlig-privat partnerskab, der fokuserer på forskning og innovation med henblik på omstilling af luftfarten, så der kan sikres en bæredygtig og klimaneutral fremtid;

H. der henviser til, at fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed er et offentlig-privat partnerskab, der fokuserer på tværfaglig, bæredygtig og patientcentreret sundhedsforskning og -innovation;

I. der henviser til, at fællesforetagendet for ren brint er et offentlig-privat partnerskab om forskning og innovation vedrørende brint- og brændselscelleteknologier;

J. der henviser til, at fællesforetagendet for mikrochips er et offentlig-privat partnerskab, der fremmer udviklingen af den næste generation af innovative halvlederteknologier og styrker den europæiske chipproduktionskapacitet under »Mikrochips til Europa-initiativet«;

K. der henviser til, at fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa er et offentlig-privat partnerskab med fokus på forskning og innovation til sikring af en bæredygtig og konkurrencedygtig sektor for cirkulære biobaserede industrier;

L. der henviser til, at fællesforetagendet for Europas jernbaner er et offentlig-privat partnerskab for forskning og innovation i jernbanesektoren;

M. der henviser til, at fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling er et offentlig-privat partnerskab, der gør det muligt at samle ressourcer til udvikling og udbredelse af højtydende databehandling i Europa;

N. der henviser til, at fællesforetagendet for intelligente net og tjenester er et offentlig-privat partnerskab, der skal fremme og udvikle industrielt lederskab i Europa inden for 5G- og 6G-net og -tjenester;

([3]) Rådets forordning (EU) 2021/2085 af 19. november 2021 om oprettelse af fællesforetagenderne under Horisont Europa og om ophævelse af forordning (EF) nr. 219/2007, (EU) nr. 557/2014, (EU) nr. 558/2014, (EU) nr. 559/2014, (EU) nr. 560/2014, (EU) nr. 561/2014 og (EU) nr. 642/2014 (EUT L 427 af 30.11.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj).

([4]) Rådets forordning (EU) 2023/1782 af 25. juli 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/2085 om oprettelse af fællesforetagenderne under Horisont Europa for så vidt angår fællesforetagendet for mikrochips (EUT L 229 af 18.9.2023, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1782/oj).

([5]) Rådets beslutning 2007/198/Euratom af 27. marts 2007 om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det (EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj).

([6]) Rådets forordning (EU) 2021/1173 af 13. juli 2021 om oprettelse af et fællesforetagende for europæisk højtydende databehandling og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1488 (EUT L 256 af 19.7.2021, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj).

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/887 af 20. maj 2021 om oprettelse af Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed og Netværket af Nationale Koordinationscentre (EUT L 202 af 8.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/887/oj).

O. der henviser til, at fællesforetagendet Global Health EDCTP3 er et offentlig-privat partnerskab, der fokuserer på at mindske den socioøkonomiske byrde af smitsomme sygdomme i Afrika syd for Sahara takket være nye og forbedrede sundhedsteknologiske applikationer samt forbedre beredskabet og indsatsen over for smitsomme sygdomme til globale formål;

P. der henviser til, at Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed blev oprettet for at arbejde sammen med Netværket af Nationale Koordinationscentre for at støtte innovation og industripolitik inden for cybersikkerhed;

Q. der henviser til, at formålet med det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling er at yde Unionens bidrag til ITER's internationale fusionsenergiprojekt, at gennemføre aftalen om den bredere strategi mellem Euratom og Japan og at forberede opførelsen af en demonstrationsreaktor for fusionsenergi og dertil knyttede anlæg;

R. der henviser til, at Den Europæiske Union har vedtaget et hidtil uset stort antal sanktionspakker i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, der har til formål at undergrave Ruslands økonomiske, finansielle og militære evne til at opretholde krigsindsatsen og dermed definitivt bringe angrebskrigen til ophør, forsvare Ukraines territoriale integritet og dets befolknings sikkerhed og sikre respekt for principperne i folkeretten og De Forenede Nationers pagt; der henviser til, at Den Europæiske Union har vedtaget flere foranstaltninger for fuldt ud at bringe Unionens afhængighed af russisk energi til ophør, herunder i kernekraftsektoren;

S. der henviser til, at Den Europæiske Revisionsret (»Revisionsretten«) har meddelt, at der vil blive indført en revideret revisionstilgang for fællesforetagender fra og med regnskabsåret 2025;

Generelt

1. glæder sig over fællesforetagendernes rolle med hensyn til at støtte forsknings- og innovationsaktiviteter inden for transport, energi, sundhed, cirkulære biobaserede industrier, centrale elektronikkomponenter, kunstig intelligens, supercomputere, cybersikkerhed og netsystemer; opfordrer indtrængende fællesforetagenderne til at lette omdannelsen af videnskabelig viden til markedsparate innovationer og til at indføre mekanismer, der sikrer, at deres aktiviteter bidrager til at styrke Europas globale strategiske autonomi, konkurrenceevne, sikkerhed, herunder cybersikkerhed, miljømæssig bæredygtighed og klimamål med henblik på at beskytte kritisk forskning, data og infrastruktur; opfordrer fællesforetagenderne til at fremme regelmæssig uddannelse i cybersikkerhed for at styrke modstandsdygtigheden over for cybertrusler;

2. minder om, at fællesforetagenderne for forskning og innovation under den nuværende flerårige finansielle ramme (FFR) ifølge Revisionsretten forventes at forvalte et betydeligt budget på 17,2 mia. EUR fra Unionens kontantbidrag og at mobilisere 21,3 mia. EUR i bidrag fra andre medlemmer; fremhæver, at det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling under den nuværende FFR forventes at forvalte et budget på 5,6 mia. EUR ([8]);

3. understreger, at fællesforetagenderne i forbindelse med den næste FFR for perioden 2028-2034 fortsat vil være medvirkende til at understøtte Unionens strategiske autonomi, bæredygtighed, sikkerhed og konkurrenceevne; opfordrer derfor Kommissionen og budgetmyndigheden til at sikre, at fællesforetagenderne tildeles tilstrækkelig, stabil og langsigtet finansiering under den fremtidige FFR, der står i et rimeligt forhold til deres udvidede ansvarsområder og deres rolle som centrale drivkræfter for innovation i strategiske sektorer såsom energi, digitale teknologier, halvledere, ren energi, sundhed og forsvarsrelateret forskning;

4. bemærker, at fællesforetagenderne er baseret på offentlig-private partnerskaber, der styrer investeringer og mobiliserer offentlige og private midler til støtte af fælles mål; minder i den forbindelse om, at bidrag fra private medlemmer skal opfylde de fastsatte mål, for at sådanne partnerskaber fortsat kan være til gensidig gavn; påpeger, at nogle fællesforetagender på grund af utilstrækkelige bidrag fra private medlemmer står over for finansielle vanskeligheder i forhold til at nå deres mål; opfordrer endvidere fællesforetagenderne og Kommissionen til at undgå overdreven afhængighed af bidrag i naturalier til supplerende aktiviteter (IKAA) som middel til at opfylde målene og til at sikre en passende, gennemsigtig og forholdsmæssig anvendelse heraf, eftersom sådanne aktiviteter ligger uden for fællesforetagendernes arbejdsprogrammer og budgetter og ikke revideres af Revisionsretten; opfordrer derfor indtrængende til øget gennemsigtighed og Kommissionens tilsyn med IKAA-rapporterings- og valideringsmetoder og prioritering af bidrag i forbindelse med aktioner, der finansieres af fællesforetagender, og som tildeles på konkurrencevilkår;

([8]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/find-funding/eu-funding-programmes/iter_en.

5. anerkender fællesforetagendernes vigtige rolle med hensyn til at fremme Unionens strategiske autonomi, beredskab og modstandsdygtighed i en hastigt skiftende global geopolitisk kontekst, der er præget af komplekse og skiftende udfordringer; roser fællesforetagendernes bidrag til teknologisk innovation, digital autonomi og cybersikkerhed, bæredygtige transportløsninger, energiuafhængighed, den cirkulære økonomi og folkesundhed;

6. opfordrer alle fællesforetagender til at udvise den største årvågenhed i deres samarbejde med internationale partnere under fuld overholdelse af Unionens gældende ordning for restriktive foranstaltninger og målet om at beskytte Europas strategiske autonomi;

7. anerkender fællesforetagendernes betydelige bidrag til at fremme forskning, innovation og teknologisk udvikling på tværs af sektorer såsom luftfart, jernbanetransport og lufttrafikstyring; bekræfter deres afgørende rolle med hensyn til at støtte Unionens prioriterede mål om strategisk autonomi, bæredygtighed, digital omstilling, sikkerhed og konkurrenceevne;

8. anerkender, at Den Europæiske Unions fællesforetagender udgør et afgørende instrument til at styrke Unionens forsknings- og innovationskapacitet ved at fremme omfattende offentlig-private partnerskaber på strategiske industrielle områder; anerkender, at fællesforetagenderne gennem deres evne til at samle ressourcer, koordinere grænseoverskridende samarbejde og slå bro over kløften mellem videnskabelig forskning og markedsudbredelse bidrager til at fremskynde teknologiske fremskridt, som de enkelte aktører ikke kan opnå uafhængigt af hinanden; gentager betydningen af at sikre gennemsigtighed, ansvarlighed og effektiv forvaltning af fællesforetagenders offentlige ressourcer;

9. anerkender, at fællesforetagenderne ved at mobilisere industrien, den akademiske verden, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og offentlige myndigheder omkring fælles mål sikrer en effektiv anvendelse af EU-midler, fremmer Europas lederskab inden for strategiske nøgleteknologier, støtter værdibaseret innovation og Unionens strategiske autonomi og bidrager direkte til bæredygtig økonomisk vækst og beskæftigelse af høj kvalitet i hele Unionen;

10. opfordrer indtrængende fællesforetagenderne til at intensivere deres institutionelle kommunikationsaktiviteter med henblik på at sikre bred offentlig bevidsthed om deres bidrag til Unionens mål og om nødvendigheden og merværdien af institutionaliserede partnerskaber, der involverer private aktører, og til at gøre dette på en klar og pædagogisk måde;

11. glæder sig over Revisionsrettens årsberetning om Den Europæiske Unions fællesforetagender for regnskabsåret 2024 (»Revisionsrettens beretning«), som indeholder en særlig revisionserklæring for hvert af fællesforetagenderne for så vidt angår deres årsregnskaber og underliggende transaktioner; fremhæver, at Revisionsrettens mission er afgørende for en forsvarlig gennemførelse af Unionens budget og for tilsynet med budgettet; opfordrer til, at denne gode praksis videreføres; glæder sig over fællesforetagendernes samarbejde med Revisionsretten under udarbejdelsen af Revisionsrettens beretning og noterer sig de forklaringer, der er givet om nogle af de bemærkninger og supplerende oplysninger, der er givet i fællesforetagendernes svar;

12. noterer sig Revisionsrettens meddelelse af 1. oktober 2025 om indførelse af en revideret revisionstilgang for fællesforetagender fra og med regnskabsåret 2025; bemærker, at denne ændring bl.a. skyldtes personalemæssige kapacitetsbegrænsninger og ophør af revisioner af fællesforetagender under Horisont Europa foretaget af Kommissionens Interne Revisionstjeneste, som tidligere havde revideret fællesforetagender, hvilket begrænsede tilgængeligheden af supplerende revisionssikkerhed; bemærker endvidere, at den nye tilgang omfatter en passende revisionsstikprøvestørrelse, konsolidering af revisionsarbejdet på tværs af alle fællesforetagender og udstedelse af to særskilte revisionserklæringer understøttet af yderligere tematiske beretninger og særberetninger; opfordrer Revisionsretten til at sikre, at den reviderede metode gennemføres rettidigt, og at den fortsat opfylder de højeste standarder for revisionskvalitet, pålidelighed og sikkerhed for beskyttelsen af Unionens finansielle interesser;

13. glæder sig over, at Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed den 24. september 2024 opnåede finansiel uafhængighed; bemærker derfor, at Revisionsretten for regnskabsåret 2024 reviderede dette fællesforetagende for første gang ud over de øvrige 11 fællesforetagender;

14. fremhæver, at det er klar over, at flere fællesforetagender i løbet af regnskabsåret 2024 blev eller kunne være blevet væsentligt påvirket af større begivenheder, der sandsynligvis ville påvirke deres resultater; bemærker navnlig, at

   a) visse fællesforetagenders aktiviteter fortsat blev hårdt ramt af Ruslands angrebskrig mod Ukraine; sådanne virkninger er særligt tydelige i forbindelse med forstyrrelser i forsyningskæderne, forsinkelser i projektgennemførelsen og stigninger i driftsomkostningerne

b) USA annullerede en meget stor del af de programmer, der forvaltes af De Forenede Staters statslige bistandsorganisation (USAID), herunder programmer inden for global sundhed, hvilket kan føre til reducerede samfinansierings- og partnerskabsmuligheder for de to EU-fællesforetagender, der opererer på dette område (fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed og fællesforetagendet Global Health og partnerskabet mellem de europæiske lande og udviklingslandene vedrørende kliniske forsøg 3), samt risici i forbindelse med forsyningskæden og gennemførelsen og øget finansielt pres og usikkerhed for Unionen; påpeger imidlertid, at timingen af denne annullering også kan udgøre en strategisk mulighed for Unionen til at styrke sin globale rolle på sundhedsområdet, øge modstandsdygtigheden og hævde sit lederskab

c) Unionens forordning om kunstig intelligens ([9]) trådte i kraft den 1. august 2024, og dermed blev en fælles retlig ramme for højrisikosystemer for kunstig intelligens og gennemsigtighedsforpligtelser fastlagt; mange fællesforetagender, navnlig dem, der er involveret i digitale partnerskaber, innovationspartnerskaber og partnerskaber vedrørende kunstig intelligens, vil skulle tilpasse sig denne ramme, hvilket kan medføre øgede overensstemmelseskrav, lovgivningsmæssig risikovurdering og tilpasninger af projektområder, indkaldelser af forslag, og til ansvarsområderne for de forskellige aktører, der er involveret i gennemførelsen af projekterne;

15. minder om, at fællesforetagenderne skal gennemføre deres operationer i overensstemmelse med forsvarlig økonomisk forvaltning og dermed bidrage effektivt til Unionens politiske mål og til en forsvarlig gennemførelse af Unionens budget; udtrykker ikke desto mindre bekymring over visse elementer, der fremgik af Revisionsrettens konklusioner som fremlagt i denne beslutning;

Årsregnskaber

16. noterer sig, at Revisionsretten i sin beretning konstaterer, at årsregnskaberne for 2024 for de 12 reviderede fællesforetagender i alt væsentligt giver et retvisende billede af deres finansielle stilling pr. 31. december 2024 og af resultaterne af deres transaktioner og pengestrømme samt af bevægelserne i nettoaktiver i det afsluttede regnskabsår, i overensstemmelse med deres finansforordninger og de regnskabsregler, som Kommissionens regnskabsfører har fastlagt; bemærker endvidere, at Revisionsretten derfor afgav revisionserklæringer uden forbehold om rigtigheden af fællesforetagendernes årsregnskaber;

17. noterer sig, at Revisionsretten i sin beretning konstaterer, at de underliggende transaktioner i alt væsentligt er lovlige og formelt rigtige; bemærker endvidere, at Revisionsretten derfor afgav revisionserklæringer uden forbehold om lovligheden og den formelle rigtighed af både de indtægter og de betalinger, der ligger til grund for fællesforetagendernes regnskaber;

18. bemærker, at årsregnskabet for Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed for 2024 mangler omfattende oplysninger om medlemmernes kumulative bidrag forud for uafhængigheden; årsregnskabet for 2024 indeholder ikke oplysninger om bidrag til Horisont Europa og programmet for et digitalt Europa og sammenligner heller ikke de samlede bidrag med de årlige mål, der er fastsat for hvert program; tilslutter sig Revisionsrettens anbefaling om, at Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed systematisk bør indsamle, overvåge og rapportere om medlemsstaternes frivillige finansielle bidrag og bidrag i naturalier til fælles aktioner og dermed forbundne administrationsomkostninger;

19. noterer sig, at risikoen vedrørende indtægternes lovlighed og formelle rigtighed blev anset for at være lav for alle fællesforetagender;

Den budgetmæssige og økonomiske forvaltning

20. bemærker, at det samlede disponible betalingsbudget for de 12 fællesforetagender, som blev revideret af Revisionsretten, i 2024 beløb sig til 3,2 mia. EUR; bemærker, at Revisionsretten mener, at det samlede disponible betalingsbudget omfatter uudnyttede bevillinger fra tidligere år, som fællesforetagenderne genopførte på indeværende års budget, og formålsbestemte indtægter og omfordelinger til det følgende år; bemærker mere præcist, at:

a) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 beløb sig til 112,7 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (111,2 mio. EUR i 2023) og 110,6 mio. EUR i betalingsbevillinger (241,5 mio. EUR i 2023); forstår, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) (EUT L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 nåede op på 42 % for forpligtelsesbevillinger og 36 % for betalingsbevillinger; bemærker, at disse lave gennemførelsesgrader var forudset af fællesforetagendet og hovedsagelig skyldtes aktionsudgifterne; gentager sin bekymring fra sidste år over den lave gennemførelsesgrad for betalingsbevillinger til infrastruktur og driftsudgifter, som faldt yderligere til 45 % i 2024 sammenlignet med 55 % i 2023; bemærker endvidere, at der i 2024 blev fremført 3,1 mio. EUR i uudnyttede administrative betalingsbevillinger til 2025-budgettet; desuden blev der afsat 11,3 mio. EUR i uudnyttede administrative betalingsbevillinger i en reserve til planlagte fremtidige administrative udgifter; tilslutter sig Revisionsrettens anbefaling om, at fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 ved planlægningen af sit 2027-budget for administrationsudgifter proaktivt bør tage hensyn til omfanget af uudnyttede betalingsbevillinger til administrationsudgifter, som det allerede havde akkumuleret ved udgangen af 2024

b) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for ren luftfart beløb sig til 172,0 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (269 mio. EUR i 2023) og 302,6 mio. EUR i betalingsbevillinger (486,0 mio. EUR i 2023); forstår endvidere, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for ren luftfart nåede op på 99,9 % for forpligtelsesbevillinger og 84,4 % for betalingsbevillinger (ekskl. de uudnyttede bevillinger); bemærker, at den lavere betalingssats på 84,4 % hovedsagelig skyldtes leverede, men endnu ikke fakturerede tjenester og fremrykning af 2025-aktiviteter; anerkender det generelt gode tempo i gennemførelsen af budgettet; understreger ikke desto mindre den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne til infrastruktur- og driftsudgifter og Horisont Europa-betalingsbudgettet, som kun nåede op på henholdsvis 67 % og 52 % i 2024; bemærker, at fællesforetagendet for ren luftfart afprøver Kommissionens nye budget-, regnskabs- og finanssystem (SUMMA), som endnu ikke er fuldt operationelt; opfordrer i denne forbindelse fællesforetagendet til at sikre dataenes pålidelighed gennem passende manuel behandling og yderligere verifikationskontroller, hvor det er nødvendigt

c) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed beløb sig til 269,8 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (223,2 mio. EUR i 2023) og 205,7 mio. EUR i betalingsbevillinger (225,9 mio. EUR i 2023); forstår, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed nåede op på 65,6 % for forpligtelsesbevillinger og 94,6 % for betalingsbevillinger; understreger den lave udnyttelsesgrad for forpligtelses- og betalingsbevillingerne til aktionsudgifter, som nåede op på 64,5 %; noterer sig fællesforetagendets forklaring og opfordrer det generelt til at sikre et sundt gennemførelsestempo for hver sektion i dets budget

d) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for ren brint beløb sig til 215,1 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (268,9 mio. EUR i 2023) og 150,7 mio. EUR i betalingsbevillinger (327,8 mio. EUR i 2023); forstår endvidere, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for ren brint nåede op på 98 % for forpligtelsesbevillinger og 84,3 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der ikke var nogen alvorlige problemer med budgetgennemførelsestempoet; understreger ikke desto mindre den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne til dets infrastruktur- og driftsudgifter, som blot nåede op på 58,2 %; noterer sig fællesforetagendets forklaring; støtter Revisionsrettens anbefaling om, at fællesforetagendet for ren brint ved planlægningen af sit 2027-budget for administrationsudgifter proaktivt bør tage hensyn til omfanget af uudnyttede betalingsbevillinger til administrationsudgifter, som det allerede havde akkumuleret ved udgangen af 2024

e) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for mikrochips beløb sig til 1 062,8 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (835,7 mio. EUR i 2023) og 724,4 mio. EUR i betalingsbevillinger (518,4 mio. EUR i 2023); forstår endvidere, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for mikrochips nåede op på 99 % for forpligtelsesbevillinger og 67 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der fortsat er visse problemer, navnlig den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillinger til aktionsudgifter, som nåede op på en gennemførelsesgrad på 67 %, idet betalingerne til et digitalt Europa var særligt lave på 6 %; noterer sig fællesforetagendets forklaring, men beklager dybt den vedvarende lave udnyttelsesgrad og opfordrer generelt fællesforetagendet til at sikre et sundt gennemførelsestempo for hver sektion i sit budget

f) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa beløb sig til 222,9 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (227,4 mio. EUR i 2023) og 191,7 mio. EUR i betalingsbevillinger (137,4 mio. EUR i 2023); forstår, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa nåede op på 96 % for forpligtelsesbevillinger og 82 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der ikke var nogen alvorlige problemer med budgetgennemførelsestempoet

g) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for Europas jernbaner beløb sig til 114,6 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (102,6 mio. EUR i 2023) og 120,8 mio. EUR i betalingsbevillinger (120,3 mio. EUR i 2023); forstår, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for Europas jernbaner nåede op på 70 % for forpligtelsesbevillinger og 64 % for betalingsbevillinger; anerkender, at gennemførelsesgraden for EU-Rails aktive aktionsbudget i 2024 nåede op på 99,9 % i forpligtelsesbevillinger og 87,9 % i betalingsbevillinger; er ikke desto mindre bekymret over den generelt lave gennemførelsesgrad; noterer sig fællesforetagendets forklaring på disse lave gennemførelsesgrader, som vedrører behovet for at bevare et budget til finansiering af den anden bølge af flagskibsprojekter, hvis tilskudsaftaler vil blive undertegnet i 2026; opfordrer fællesforetagendet til at sikre et sundt gennemførelsestempo for hver sektion i sit budget; understreger i denne forbindelse betydningen af at opretholde støtten til fællesforetagendet og sikre en korrekt gennemførelse af dets aktiviteter i betragtning af jernbanernes komparative fordele med hensyn til miljøpræstationer, arealanvendelse, energiforbrug og sikkerhed

h) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling beløb sig til 307,1 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (1 136 mio. EUR i 2023) og 347,7 mio. EUR i betalingsbevillinger (1 058 mio. EUR i 2023); forstår, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling nåede op på 72 % for forpligtelsesbevillinger og 59 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der stadig er problemer med budgetgennemførelsestempoet; understreger navnlig den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne til aktionsudgifter, som nåede op på 59 %; noterer sig fællesforetagendets forklaring; minder i denne forbindelse om, at gennemførelsesgraden for tilskudsbetalinger under Horisont Europa faldt til 27 % i 2024 (sammenlignet med 36 % i 2023), hovedsagelig på grund af forsinkelser i færdiggørelsen af forudgående tekniske og finansielle kontroller af støttemodtagernes rapporter; understreger endvidere den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne til administrative udgifter, som nåede op på 61 %; noterer sig fællesforetagendets forklaring i sit skriftlige svar på Revisionsrettens beretning; tager hensyn til de yderligere oplysninger, som fællesforetagendet fremlagde under sin høring i Budgetkontroludvalget, og opfordrer det generelt til at sikre et sundt gennemførelsestempo for hver sektion i sit budget

i) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for intelligente net og tjenester beløb sig til 132,6 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (134,7 mio. EUR i 2023) og 132,8 mio. EUR i betalingsbevillinger (122,9 mio. EUR i 2023); forstår endvidere, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet intelligente net og tjenester nåede op på 99 % for forpligtelsesbevillinger og 96 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der ikke var nogen alvorlige problemer med budgetgennemførelsestempoet; bemærker ikke desto mindre den relativt lave gennemførelsesgrad for administrationsbudgettet, nemlig infrastruktur- og driftsudgifterne, som nåede op på 59 % af forpligtelsesbevillingerne og 66 % af betalingsbevillingerne, og opfordrer fællesforetagendet til at sikre en bedre gennemførelse af denne del af sit administrationsbudget

j) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet Global Health EDCTP3 beløb sig til 224,6 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (136,4 mio. EUR i 2023) og 80,3 mio. EUR i betalingsbevillinger (2,2 mio. EUR i 2023); forstår, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af fællesforetagendet Global Health EDCTP3 nåede op på 98 % for forpligtelsesbevillinger og 96 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der ikke var nogen alvorlige problemer med budgetgennemførelsestempoet; bemærker imidlertid den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne til en del af dets administrationsbudget, nemlig infrastruktur- og driftsomkostninger, som kun

nåede op på 37 % af betalingsbevillingerne; noterer sig fællesforetagendets forklaring og opfordrer det til, når det planlægger sit administrationsbudget for 2027, at træffe foranstaltninger til at sikre en bedre gennemførelse af denne del af sit administrationsbudget, herunder ved proaktivt at tage hensyn til omfanget af uudnyttede administrationsbevillinger, der allerede var akkumuleret ved udgangen af 2024

k) det samlede disponible budget i 2024 for fællesforetagendet for Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed beløb sig til 313,3 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger og 101,6 mio. EUR i betalingsbevillinger; forstår endvidere, at den samlede budgetgennemførelsesgrad ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning for perioden mellem den 24. september 2024, hvor fællesforetagendet opnåede finansiel autonomi, frem til udgangen af 2024 nåede op på 90,5 % for forpligtelsesbevillinger og 82 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der ikke blev konstateret nogen større problemer i forbindelse med budgetgennemførelsestempoet; bemærker imidlertid den lave udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne til en del af administrationsbudgettet, nemlig sektionen om bygninger, IT og andet, som kun nåede op på 27,1 % af betalingsbevillingerne; noterer sig fællesforetagendets forklaring og opfordrer det til at sikre en bedre gennemførelse af denne del af dets administrationsbudget

l) det samlede disponible budget i 2024 for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling beløb sig til 811,8 mio. EUR i forpligtelsesbevillinger (807 mio. EUR i 2023) og 693,7 mio. EUR i betalingsbevillinger (631,5 mio. EUR i 2023); forstår endvidere, at dets samlede budgetgennemførelsesgrad for regnskabsåret 2024 ifølge beretningen om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning af det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling nåede op på 92 % for forpligtelsesbevillinger og 93 % for betalingsbevillinger, hvilket tyder på, at der ikke længere var nogen alvorlige problemer med budgetgennemførelsestempoet sammenlignet med gennemførelsesgraden på 73 % i 2023 for forpligtelsesbevillinger; bemærker en forbedring i udnyttelsesgraden for aktionsudgifter, som nåede op på 92 % i forpligtelsesbevillinger og 93 % i betalingsbevillinger i forhold til 2023, hvor udnyttelsesgraden for forpligtelsesbevillinger afsat til aktionsudgifter var på 70 %;

21. understreger behovet for, at alle fællesforetagender styrker deres interne rammer for finansiel kontrol og gennemsigtighed for at sikre, at midlerne tildeles effektivt og i overensstemmelse med Unionens strategiske mål;

22. tilslutter sig Revisionsrettens bekymring over visse fællesforetagenders vedvarende lave anvendelse af bevillinger i forbindelse med gennemførelsen af deres operationelle og administrative budgetter; opfordrer de berørte fællesforetagender til at fremskynde vedtagelsen og den effektive gennemførelse af korrigerende foranstaltninger i fuld overensstemmelse med Revisionsrettens anbefalinger for at forhindre en gentagelse af disse konstaterede mangler; understreger, at akkumuleringen af uudnyttede bevillinger skaber likviditetsoverskud, der ikke kan omfordeles til andre EU-aktiviteter og -programmer; mener, at de konstant stigende likviditetsoverskud afspejler svagheder med hensyn til budgetrealisme og programgennemførelseskapacitet; opfordrer Kommissionen til at kræve en årlig plan for reduktion af overskud for fællesforetagender med vedvarende overskud, herunder målbare milepæle og en klar kobling til forsinkede gennemførelsesfaktorer; udtrykker særlig bekymring med hensyn til følgende:

a) det forhold, at fællesforetagendet for mikrochips' likviditetsoverskud steg i 2024 og nåede op på 479 mio. EUR ved årets udgang sammenlignet med 438 mio. EUR ved udgangen af 2023; noterer sig fællesforetagendets forklaring; gentager ikke desto mindre sin opfordring til fællesforetagendet for mikrochips om at undgå, at lignende situationer gentager sig, og glæder sig over den ambition, som fællesforetagendet har bebudet om at rette op på dette problem for 2025

b) det forhold, at fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandlings likviditetsoverskud også steg i 2024 og nåede op på 904,7 mio. EUR ved årets udgang sammenlignet med 840,7 mio. EUR ved udgangen af 2023; noterer sig de korrigerende foranstaltninger, hvis gennemførelse begyndte i 2024; gentager ikke desto mindre sin opfordring til fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling om at strømline sine bestræbelser for at undgå, at lignende situationer gentager sig;

23. glæder sig over den betydelige reduktion af fællesforetagendet for ren luftfarts akkumulerede likviditetsoverskud fra 237 mio. EUR ved udgangen af 2023 til 105 mio. EUR ved udgangen af 2024, hvilket svarer til et fald på 56 %; noterer sig forklaringen om, at det resterende overskud er nødvendigt for at sikre dækning af betalingsbehovene i de første fire måneder af 2025; mener, at denne udvikling er et positivt skridt i retning af bedre finansiel planlægning og budgetgennemførelse; fremhæver, at denne tilgang kan tjene som et godt eksempel for andre fællesforetagender, der står over for lignende udfordringer;

24. tilslutter sig Revisionsrettens bekymring over de vedvarende forsinkelser i medlemmernes bidrag til visse fællesforetagender, navnlig i betragtning af risikoen for, at nogle fællesforetagender ikke opfylder deres bidragsmål; opfordrer de berørte fællesforetagender til fortsat at gennemføre foranstaltninger for at forhindre, at sådanne situationer opstår i fremtiden; minder om, at opfyldelsen af bidragsmålene er de berørte fællesforetagenders ansvar og forpligtelse, og at manglende opfyldelse af bidragsmålene er i strid med den grundlæggende idé om fællesforetagender; er særligt bekymret over følgende:

    a) situationen for fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3, hvor målet for det operationelle bidrag fra dets medlem Eurocontrol kun nåede op på 70 %, hvilket resulterede i, at fællesforetagendet ikke havde de planlagte bidrag til fuldt ud at gennemføre sin del af Horisont 2020; bemærker, at Eurocontrols bidrag også lå under Horisont Europa-målet for 2024 og kun nåede op på 16 % af målet på 500 mio. EUR; tilslutter sig Revisionsrettens anbefaling om, at fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 bør samarbejde med Eurocontrol om at øge deres bidrag og overvåge fremskridtene på årsbasis

    b) situationen for fællesforetagendet Global Health EDCTP3, hvor de bidragydende partneres kontantbidrag ved udgangen af 2024 var meget lave, nemlig 15,6 mio. EUR svarende til 4 % af målet på 400 mio. EUR; bemærker, at den nuværende mangel på bidrag i væsentlig grad kan mindske løftestangseffekten af fællesforetagendets aktiviteter og dermed udgøre en risiko for opfyldelsen af dets programmål; tilslutter sig Revisionsrettens anbefaling om, at fællesforetagendet Global Health EDCTP3 bør udarbejde en omfattende handlingsplan for at udpege og tiltrække yderligere bidragende partnere fra Europa og resten af verden med henblik på at styrke dets forsknings- og innovationskapacitet, sikre yderligere finansielle bidrag og sikre opfyldelsen af dets programmål

    c) situationen for fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling, som ikke blev forbedret i forhold til sidste år, og for hvilket bidrag fra private medlemmer under Horisont Europa og et digitalt Europa ved udgangen af 2024 var uændret på 0,3 % af FFR-målet for 2021-2027 på 900 mio. EUR; understreger endnu en gang, at det bør betragtes som en pligt for fællesforetagendet at nå bidragsmålene; gentager det foregående års henstilling om, at fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling bør arbejde tæt sammen med Kommissionen i processen med at revurdere det nuværende mål for private medlemmers bidrag under Horisont Europa og programmet for et digitalt Europa for at sikre dets gennemførlighed; opfordrer Kommissionen til at revurdere det nuværende mål og glæder sig over den igangværende proces i denne henseende;

Udbud og indkøb

25. bemærker, at Revisionsretten i sin beretning for 2024 ikke påpegede specifikke spørgsmål vedrørende udbud; understreger ikke desto mindre betydningen af udbud som et redskab til at fremme politikmål såsom strategisk autonomi, innovation, den miljømæssige og sociale dagsorden, konkurrence og retssikkerhed; opfordrer fællesforetagenderne til i deres udbud at styrke medtagelsen af strategiske kriterier for socialt ansvar, livscyklusbæredygtighed, forsyningssikkerhed, cybersikkerhedsmæssig robusthed, modstandsdygtighed og innovationskapacitet; lykønsker nogle fællesforetagender, som allerede er i færd med at gennemføre en sådan praksis (f.eks. det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, som i 2024 medtog bæredygtighedskrav i mere end 50 % af sine udbud);

26. glæder sig over de tværorganisatoriske initiativer blandt fællesforetagenderne inden for offentlige indkøb og kontraktforvaltning for så vidt angår emner af fælles interesse og anvendelse, som har fremmet en økonomisk effektiv anvendelse af de ressourcer, de har til rådighed, og øget deres forhandlingsposition;

27. opfordrer alle fællesforetagender til at styrke deres indsats for at fremme ligestilling mellem kønnene på alle niveauer med henblik på at integrere kønsbalance i alle aktiviteter vedrørende udbud, tilskud og indkøb i overensstemmelse med principperne om fortjeneste, ekspertise og lige muligheder, samtidig med at det sikres, at der tages behørigt hensyn til præstationer i udvælgelses- og finansieringsafgørelser;

28. opfordrer indtrængende alle fællesforetagender til at integrere geografisk balance i alle udbuds- og tilskudsprocedurer og samtidig bevare konkurrence, kvalitet og ekspertise og til behørigt at begrunde tilfælde, hvor der ikke er en passende fordeling; opfordrer til, at der lægges særlig vægt på medlemsstater og regioner med lavere indkomstniveauer eller begrænset innovationskapacitet for at støtte disse områder og sikre, at fællesforetagenderne bidrager til at mindske udviklingsforskelle, samtidig med at det sikres, at den teknologiske omstilling og energiomstillingen gennemføres på en retfærdig og rimelig måde, og den regionale samhørighed bevares; understreger, at finansieringen fortsat bør give en klar europæisk merværdi med særlig vægt på SMV'er;

29. understreger behovet for en retfærdig og rimelig geografisk fordeling af fællesforetagendernes finansiering med særlig vægt på regioner med lavere innovationskapacitet og på SMV'er, samtidig med at den åbne konkurrence bevares, og det sikres, at finansierede projekter giver en klar europæisk merværdi;

Personalets trivsel, ansættelse og kønsbalance

30. er bekymret over situationen med hensyn til ansættelse af personale i fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling, nærmere bestemt over det langsomme tempo, og opfordrer fællesforetagendet til at strømline sine procedurer for straks at sikre, at alle ledige stillinger besættes;

31. noterer sig den opfattede utilfredshed blandt personalet i det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, som fremgår af en nylig personaleundersøgelse og dens konsekvenser for personalets trivsel; understreger, at personalet bør kunne arbejde i et fysisk og psykologisk sikkert miljø; understreger endvidere betydningen af at bevare institutionel viden; bemærker i den forbindelse med beklagelse fællesforetagendets fortsatte store afhængighed af eksterne tjenesteydere; opfordrer fællesforetagendet til straks at træffe foranstaltninger til at løse disse problemer;

32. gentager sin opfordring til en sammenhængende, gennemsigtig og retfærdig personalepolitik på tværs af alle fællesforetagender, der sikrer inklusive arbejdsvilkår, karriereudvikling, balance mellem arbejdsliv og privatliv og støtte til mental sundhed; glæder sig over anvendelsen af fleksible arbejdsordninger og fremhæver, at de bør sigte mod at sikre organisatorisk fleksibilitet, der opfylder fællesforetagendernes personalebehov; opfordrer indtrængende til en forbedring af evnen til at tiltrække højt specialiserede talenter og samtidig sikre anstændige og stabile arbejdsvilkår og fremme gennemsigtig intern karriereudvikling;

33. glæder sig over fællesforetagendernes fremskridt med hensyn til at forbedre kvaliteten af og adgangen til data om kønsbalance og geografisk fordeling på tværs af personale- og forvaltningsstrukturer; fremhæver, at forbedrede data styrker ansvarligheden og muliggør mere målrettede foranstaltninger for at fremme mangfoldighed, sikre en retfærdig repræsentation af medlemmerne og støtte et sundt og produktivt arbejdsmiljø på tværs af fællesforetagenderne;

34. opfordrer alle fællesforetagender til at tilskynde til en afbalanceret repræsentation i ledende og beslutningstagende stillinger under fuld overholdelse af kompetencebaserede udvælgelsesprocedurer og til at overvåge fremskridtene på en forholdsmæssig og gennemsigtig måde; understreger, at det er vigtigt at afhjælpe lønforskelle og fremme lige muligheder for karriereudvikling; bemærker i denne forbindelse den positive udvikling i fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling, hvor 72,5 % af personalet er kvinder og 27,5 % er mænd, og hvor 40 % af det udvidede ledelsesteam er mænd og 60 % kvinder;

35. understreger, at fællesforetagenderne skal sikre, at finansierede projekter overholder gældende sociale og arbejdsmæssige standarder, bidrager til bæredygtig økonomisk vækst, innovation, konkurrenceevne og beskæftigelse af høj kvalitet i Unionen og er i overensstemmelse med principperne om en retfærdig omstilling;

36. opfordrer indtrængende fællesforetagenderne til at udvikle et struktureret samarbejde med europæiske universiteter med henblik på at forbedre det opsøgende arbejde over for unge kandidater og styrke fremtidig rekruttering; opfordrer endvidere fællesforetagenderne til at fremme mobiliteten mellem universiteter, forskningsmobilitet og erhvervsmæssig mobilitet og til at vedtage foranstaltninger, der har til formål at udvikle menneskelig kapital, navnlig unge arbejdstagere, ingeniører og forskere, herunder integration af investeringsprojekter indenfor uddannelse og arbejdsbaseret læring for at sikre bæredygtig innovation, kontinuitet i arbejdsstyrken og den europæiske økonomis konkurrenceevne på lang sigt;

Forvaltnings- og kontrolsystemer

37. glæder sig over Revisionsrettens arbejde med at undersøge aktionsudgifterne for fællesforetagenderne for forskning og innovation, som omfattede en stikprøve på 33 tilfældigt udvalgte transaktioner vedrørende tilskudsaftaler fra 2024 (mellemliggende eller endelige betalinger og afregninger af forskud) på støttemodtagerniveau; er bekymret over resultaterne af denne undersøgelse, som viste, at der var vedvarende systematiske fejl; bemærker, at disse fejl hovedsagelig vedrører støttemodtagernes ukorrekte anmeldelser af personaleomkostninger, herunder beregningen af

timesatser eller dagssatser, medtagelse af indirekte omkostninger i enhedsomkostninger, anmeldelse af underleverandøromkostninger som personaleomkostninger og medtagelse af ikkestøtteberettigede omkostninger til udstyr; opfordrer fællesforetagenderne til at afhjælpe disse mangler; opfordrer endvidere Kommissionen og den fælles revisionstjeneste til at forelægge dechargemyndigheden en konsolideret analyse af de grundlæggende årsager til tilbagevendende fejl i personaleomkostningerne på tværs af fællesforetagenderne og til at støtte harmoniserede forebyggende retningslinjer, målrettede forudgående kontroller for støttemodtagere med høj risiko og finansielle korrektioner, hvor der konstateres lignende fejl;

38. glæder sig over Revisionsrettens arbejde med at undersøge udgifterne til det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, som omfattede en stikprøve på 30 tilfældige transaktioner; bemærker, at Revisionsretten konstaterede et tilfælde, hvor en væsentlig ændring af to ejendomskontrakter ikke blev afhjulpet ved en ny udbudsprocedure; opfordrer det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling til at sikre, at væsentlige ændringer af kontrakter systematisk udløser en revurdering af udbud, herunder juridisk gennemgang og offentliggørelse af en klar begrundelse, og til at aflægge rapport til dechargemyndigheden om de korrigerende foranstaltninger, der er truffet;

39. udtrykker bekymring over Revisionsrettens konstatering af, at kun fire fællesforetagender (fællesforetagendet for Europas jernbaner, fællesforetagendet for ren luftfart, fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed og fællesforetagendet for mikrochips) i december 2024 havde færdiggjort en risikobaseret kontrolramme for tilskudsbetalinger under Horisont Europa på trods af den forventede stigning i sådanne betalinger; minder om, at en robust, systematisk og centraliseret risikobaseret kontrolramme er afgørende for at sikre forudgående kontrol af modtagere med høj risiko, effektiv opfølgning på revisionsresultater og pålidelige revisionserklæringer fra direktøren; understreger, at revisions- og kontrolarbejdet bør fokusere på områder med højere finansiel og resultatmæssig risiko, mens transaktioner med lav risiko og tilbagevendende transaktioner bør være genstand for forenklede kontrolmetoder; understreger, at en sådan tilgang kan forbedre sikkerheden og i væsentlig grad mindske den administrative byrde for støttemodtagerne og de deltagende stater; opfordrer alle øvrige fællesforetagender til at færdiggøre og gennemføre en risikobaseret kontrolramme for tilskudsbetalinger under Horisont Europa/programmet for et digitalt Europa, herunder: klar risikovurdering af støttemodtagere og projekter, ii) intensiveret forudgående kontrol i højrisikosager, iii) systematisk feedback af resultaterne af efterfølgende revisioner til brug i den fremtidige kontrolplanlægning og iv) konsekvent rapportering i den administrerende direktørs revisionserklæring;

40. udtrykker bekymring over, at risikostyringssystemet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling ikke i tilstrækkelig grad afspejler de væsentlige risici, der er en følge af revisionen af ITER's referencescenarier i 2024, herunder de horisontale konsekvenser for menneskelige ressourcer; bemærker, at fællesforetagendets IT-risikostyringsværktøj mangler fuldstændige og ajourførte oplysninger om centrale risici, herunder incidens, sandsynlighed og finansielle virkninger, og derved undergraver støtten til ledelsens beslutningstagning og dens evne til at kvantificere eksponering og træffe effektive modforanstaltninger; opfordrer fællesforetagendet til at afhjælpe disse forhold ved at gennemføre passende foranstaltninger rettidigt;

Svig, etik og interessekonflikter

41. glæder sig over, at ingen af Revisionsrettens konklusioner for 2024 krævede indberetning af mistanke om svig til Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) eller Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO);

42. noterer sig de oplysninger, som fællesforetagenderne har indberettet om deres aktiviteter vedrørende forebyggelse, afsløring og korrektion af svig; opfordrer fællesforetagenderne til at styrke samarbejdet og informationsudvekslingen med OLAF og, hvor det er relevant, EPPO, herunder systematisk henvisning af mistanke om svig, at styrke forudgående og efterfølgende kontrol i forbindelse med forvaltning af tilskud, omkostningsanmeldelser, indkøb og kontrol af leverancer, at anvende korrigerende foranstaltninger og finansielle inddrivelser konsekvent og uden forsinkelse og integrere indhøstede erfaringer i fremtidige procedurer samt at levere årlig, solid rapportering om effektiviteten af foranstaltninger til bekæmpelse af svig understøttet af klare kvantitative og kvalitative indikatorer;

43. bemærker, at fællesforetagenderne forvalter 38,5 mia. EUR for perioden 2021-2027, hvilket er mere end det dobbelte af det beløb, der blev forvaltet i den foregående periode, og understreger, at sådanne betydelige ressourcer kræver solid overvågning af resultaterne for at sikre valuta for pengene; opfordrer fællesforetagenderne til at vedtage en fælles ramme for måling af præstationer og virkninger og sikre rapportering om resultater ud over overholdelse af de finansielle regler; understreger, at et effektivt tilsyn med præstationer skal suppleres af en stærk gennemsigtighed i fællesforetagendernes aktiviteter og af sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse mod interessekonflikter for

medlemmerne af deres styrende organer; opfordrer i denne forbindelse til systematisk offentliggørelse af interesseerklæringer for medlemmer af styrende organer, der dækker finansielle, faglige eller personlige forbindelser med enheder, der modtager finansiering fra fællesforetagenderne; opfordrer til en »afkølingsperiode« for ledende medarbejdere, inden de tiltræder nye stillinger i støttede organisationer, og kræver, at videnskabelige udvalg, uafhængige eksperter og medlemmer af evalueringsudvalg behørigt underskriver erklæringer om, at der ikke foreligger interessekonflikter;

Spørgsmål, der giver anledning til bekymring, vedrørende det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og det europæiske fællesforetagende for højtydende databehandling

44. påpeger, at ud over de spørgsmål, der er påpeget ovenfor, fortjener følgende specifikke spørgsmål vedrørende det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og det europæiske fællesforetagende for højtydende databehandling øget opmærksomhed;

45. anerkender, at ITER er et projekt af hidtil uset omfang og med et hidtil uset ambitionsniveau, der involverer 35 internationale partnere, hvor Unionen som vært og største bidragyder spiller en central rolle med hensyn til at fremme Europas langsigtede energivision og videnskabelige lederskab; understreger, at ITER-organisationen i juni 2024 forelagde ITER-Rådet en revideret projektplan, der indførte nye referencescenarier til erstatning for dem, der blev godkendt i 2016, udsatte afslutningen af samlingsfasen fra 2025 (første plasma) til 2035 (påbegyndelse af forskningsaktiviteter) og forlængede den samlede afslutning af projektet fra 2042 til 2059; bemærker, at leveringsforpligtelserne for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling derfor stiger fra 21,6 mia. EUR til 25,8 mia. EUR i 2024-priser, hvilket indebærer yderligere 4,2 mia. EUR i bidrag fra Euratom og Frankrig til fællesforetagendets driftsbudget; bemærker med bekymring, at den anslåede omkostningsstigning som følge af de reviderede ITER-referencescenarier, som ITER-IO foreslog i juli 2024, endnu ikke er formelt vedtaget af ITER-Rådet; understreger i denne forbindelse, at der for at bevare Unionens førerposition inden for fusionsforskning er behov for rettidig og fuldstændig formalisering og gennemførelse af de reviderede ITER-referencescenarier;

46. deler Revisionsrettens bekymring over, at de foreslåede reviderede ITER-referencescenarier i væsentlig grad øger det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudviklings eksponering for tekniske, juridiske og finansielle risici; bemærker, at projektets langsigtede bæredygtighed kan blive undermineret af forhøjelse af omkostningerne af vigtige milepæle og ved at intensivere konkurrencen fra fusionsinitiativer i tredjelande, hvilket tilsammen risikerer at undergrave ITER's relevans og lederskab; understreger, at der fortsat er betydelige juridiske og ledelsesmæssige usikkerheder, navnlig muligheden for, at medlemmerne kan afslå at godkende en forlængelse af ITER-aftalen efter 2042, eller at det franske værtsdekret kan udløbe, inden reaktordriften påbegyndes, hvilket udgør en risiko for den juridiske klarhed og ansvarligheden; bemærker endvidere med bekymring, at omfanget af de tekniske ændringer, der er planlagt, kan have vidtrækkende konsekvenser for projektets innovative kapacitet og økonomiske levedygtighed; mener, at disse bekymringer forværres af et stigende finansielt pres, da de højere bidrag, der kræves af Unionen og Frankrig, rejser tvivl om, hvorvidt en sådan finansiering kan opretholdes under fremtidige FFR'er eller af værtsstaten; fremhæver derfor behovet for solid finansiel planlægning, stærk og sammenhængende forvaltning, strengt tilsyn og klare resultatparametre fra fællesforetagendets side, styrket risikostyring og fortsatte forbedringer af ansvarligheden og gennemsigtigheden mellem fællesforetagendet, ITER-organisationen og Unionens budgetmyndighed; understreger behovet for yderligere at styrke omkostningskontrollen, finansiering baseret på milepæle og uafhængigt præstationstilsyn og for at tackle juridisk usikkerhed gennem bindende tilsagn om rammen for perioden efter 2042 og værtsstatens forpligtelser; understreger, at fortsat EU-finansiering i lyset af ITER-projektets omfang, varighed og omkostningsstigning ikke kun skal vurderes i forhold til tekniske milepæle, men også i forhold til offeromkostninger og klimaadditionalitet for at sikre europæisk merværdi og strategisk autonomi;

47. fremhæver Revisionsrettens anbefaling om, at det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling bør styrke effektiviteten af sin risikostyring, herunder ved at forbedre sit IT-værktøj til risikostyring for at have fuldstændige oplysninger om relevante centrale risici, der stammer fra referencescenarierne for 2024; understreger den overordnede betydning af strategisk styring af fællesforetagendet for at sikre, at ITER forbliver videnskabeligt og økonomisk relevant ved systematisk at benchmarke fremskridt i forhold til globale konkurrenter og sikre innovationskapacitet inden for en bæredygtig langsigtet finansieringsmodel; fremhæver i denne forbindelse behovet for at omstrukturere fællesforetagendet og omfordele menneskelige ressourcer, mindske den uforholdsmæssigt store brug af eksterne tjenesteydere og sikre bedre ressourceplanlægning og -forvaltning i overensstemmelse med fællesforetagendets etiske rammer;

48. fremhæver de særlige følsomheder omkring det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling i lyset af Ruslands fortsatte engagement og noterer sig de forklaringer, der blev givet under høringen i Parlamentets Budgetkontroludvalg vedrørende de sikkerhedsforanstaltninger, der er indført for at afbøde de dermed forbundne retlige, sikkerhedsmæssige og strategiske risici; gentager sin opfordring til at udvise den højeste grad af årvågenhed i samarbejde med internationale partnere, såsom Rusland, under fuld overholdelse af Unionens gældende restriktive foranstaltninger;

49. gentager sine bekymringer med hensyn til Ruslands fortsatte deltagelse i ITER-projektet; opfordrer det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling til at sikre en streng og fuldstændig håndhævelse af Unionens sanktioner mod Rusland, herunder restriktioner for indkøb af komponenter til europæiske leverancer til ITER; opfordrer det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling til at minimere al tilbageværende afhængighed af Rusland og undgå alle bilaterale kontakter og engagementer med landet, som kunne bringe Unionens strategiske interesser og værdier i fare; bemærker med tilfredshed, at Rusland ikke har påtaget sig formandskabet for ITER-Rådet i de seneste to år, hvor det skulle have haft det i overensstemmelse med rotationsprincippet for formandskabet; bemærker med tilfredshed, at reglerne om intellektuel ejendomsret i ITER-aftalen garanterer, at projektet har alle de intellektuelle ressourcer, det har brug for til en vellykket udvikling og drift, hvilket sikrer fuld uafhængighed af russiske intellektuelle ejendomsrettigheder; bemærker, at Rusland har opfyldt alle sine forpligtelser med hensyn til bidrag i naturalier i henhold til ITER-aftalen; understreger, at EU-fællesforetagendernes aktiviteter bør bidrage til diversificeringen af forsyningskæderne for at opnå fuldstændig teknologisk suverænitet;

50. fremhæver Revisionsrettens anbefaling om, at det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling bør styrke sit risikostyringssystem ved at tage hensyn til alle horisontale risici, der stammer fra referencescenarierne for 2024;

51. gentager sin dybe bekymring over følgende mangler i forvaltningen af menneskelige ressourcer, der er konstateret inden for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling:

    a) den seneste Pulse-undersøgelse blandt personalet, der afslørede opfattelsen af eksisterende udbredte mellemmenneskelige konflikter (77 % af respondenterne), psykisk vold (9,9 % af respondenterne), seksuel chikane (7,3 % af respondenterne) og fysisk vold (4,7 % af respondenterne); opfordrer fællesforetagendet til at tage resultaterne af undersøgelsen alvorligt og til straks at følge op med konkrete foranstaltninger for at afhjælpe situationen; fremhæver betydningen af personalets trivsel

    b) fællesforetagendets fortsatte afhængighed af eksterne tjenesteydere med 313 eksterne tjenesteydere og 438 vedtægtsomfattede medarbejdere i 2024; glæder sig over de foranstaltninger, som fællesforetagendet har vedtaget, herunder vedtagelsen i 2024 af en politik for definition, planlægning og anvendelse af eksterne tjenesteydere samt beslutningen fra 2025 om at centralisere deres koordinering og forvaltning, som i øjeblikket er ved at blive gennemført; opfordrer fællesforetagendet til fortsat at rapportere om fremskridtene i sine årlige aktivitetsrapporter;

52. gentager sin bekymring over situationen med hensyn til rekrutteringen i fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling, som modtog 39 yderligere stillinger, der skulle besættes inden udgangen af regnskabsåret 2023 for at gennemføre de betydelige midler, der blev modtaget under den nuværende FFR, men ved udgangen af 2024 var 14 af de 39 stillinger stadig ubesatte; opfordrer fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling til at træffe foranstaltninger til at opfylde sit rekrutteringsmål så hurtigt som muligt, da den fortsatte drift med utilstrækkeligt personale kan forhindre det i at gennemføre sine aktiviteter og nå sine mål;

53. understreger betydningen af at sikre digital suverænitet i EU-finansieret forskning; fremhæver i denne forbindelse den centrale rolle, som fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling, Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed, fællesforetagendet for mikrochips og fællesforetagendet for intelligente net og tjenester spiller, og som bør prioritere projekter, der styrker Unionens autonomi inden for halvledere, kunstig intelligens og cybersikkerhed; opfordrer Kommissionen til at sikre, at projekter, der støttes af fællesforetagender: i) undgår unødig afhængighed af leverandører fra tredjelande med hensyn til kritiske teknologier, ii effektivt styrker Unionens industrielle modstandsdygtighed og strategiske autonomi, og iii) aktivt støtter udviklingen af indenlandsk forsknings- og innovationskapacitet i strategiske digitale sektorer;

54. gentager sin bekymring over, at gennemførelsesgraden for fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling i 2024-budgettet for tilskudsbetalinger under Horisont 2020 faldt yderligere til 27 % sammenlignet med 36 % i 2023; bemærker, at gennemførelsesgraden for forpligtelses- og betalingsbevillinger til investeringsaktiviteter i forbindelse med et digitalt Europa i 2024 fortsat var meget lav med 22 % og 19 % sammenlignet med henholdsvis 89 % og 18 % i 2023; noterer sig forklaringen fra fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling, men opfordrer det ikke desto mindre til at sikre en korrekt gennemførelse af alle dele af dets driftsbudget;

55. bemærker, at de private medlemmers bidrag til Horisont 2020 ifølge Revisionsrettens beretning fortsat er lave; deres bidrag i naturalier til operationelle aktiviteter nåede kun op på 20,0 mio. EUR, hvilket er langt under det minimum på 420,0 mio. EUR, der er fastsat i fællesforetagendets oprettelsesforordning; minder om behovet for en ændring af fællesforetagendets finansieringsordninger, som begrænser fællesforetagendets evne til at sikre et effektivt samarbejde med den private sektor og forhindrer det i at kvantificere den private sektors bidrag til fællesforetagendets mål korrekt;

Bemærkninger om fællesforetagendernes opfølgning på den tidligere dechargeprocedure

56. glæder sig over, at fællesforetagenderne har udarbejdet en opfølgningsrapport til Parlamentets beslutninger med bemærkninger, der er en integrerende del af afgørelserne om decharge for gennemførelsen af fællesforetagendernes budget for regnskabsåret 2023; bemærker, at disse rapporter i tilstrækkelig grad redegør for fællesforetagendernes synspunkter om de forhold, som Parlamentet har påpeget;

57. glæder sig over, at Revisionsrettens beretning også indeholder en analyse af fællesforetagendernes opfølgning på tidligere bemærkninger og anbefalinger til foranstaltninger, som Revisionsretten har offentliggjort; bemærker i den forbindelse, at ved udgangen af 2024 var mindre end halvdelen af tidligere års bemærkninger taget til følge: 18 ud af 44 var afsluttet, mens 26 stadig var uafsluttet; for så vidt angår Revisionsrettens anbefalinger fra perioden 2021-2023, er de fleste blevet gennemført i det mindste delvist; desuden blev to ud af de fire anbefalinger med en måldato i 2024 gennemført fuldt ud af alle fællesforetagender, én blev gennemført fuldt ud af nogle af dem og delvist af andre, og én blev delvist gennemført; af de resterende otte med senere måldatoer blev én gennemført fuldt ud, seks delvist, og én er endnu ikke blevet gennemført, da den afhænger af Kommissionen; opfordrer alle fællesforetagender til at fortsætte gennemførelsen af Revisionsrettens anbefalinger og til at aflægge rapport om fremskridtene til Revisionsretten og Parlamentet;

Opfordring til opfølgning

58. opfordrer hvert af de fællesforetagender, der skal meddeles decharge for regnskabsåret 2024, til at udarbejde en individuel opfølgningsrapport om alle de foranstaltninger, der er truffet for at afhjælpe de specifikke forhold, der er nævnt i denne beslutning, og til at forelægge Parlamentet denne opfølgningsrapport underskrevet af fællesforetagendets (administrerende) direktør senest den 30. september 2026;

59. understreger, at opfølgningsrapporterne også kan afspejle fællesforetagendernes generelle udtalelser om denne beslutning og om andre spørgsmål af relevans for dechargemyndigheden; opfordrer fællesforetagenderne til at udarbejde disse rapporter grundigt og dække alle de forhold, som Parlamentet har rejst vedrørende deres aktiviteter, og til at gøre dette på en samarbejdsbaseret og troværdig måde.